

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ

Ю. М. Щербак

Н. І. Жужукіна, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

На сьогоднішній день актуальність теми дослідження підтверджується потребою постійного аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Аналіз зовнішнього середовища і врахування його факторів — важливий чинник виживання та ефективного функціонування підприємств молочної галузі в сучасних умовах.

Вивченням факторів зовнішнього середовища та їх впливу займалися такі вчені, як В. Лопатовський, Т. Примак, Б. Мізюк, К. Мамонов, Б. Скоков, О. Короп, що визначали зовнішнє середовище як один з факторів стратегічного процесу. Основними принципами, які були враховані при організації дослідження зовнішнього середовища, є принципи об'єктивності, системності, принцип розвитку, регулярності, та гнучкості [1].

Під час проведення дослідження впливу факторів зовнішнього середовища на діяльність підприємств молочної галузі було визначено, що з усієї сукупності факторів найбільший вплив здійснюють саме непрямі зовнішні фактори. Зокрема, економічні фактори, які виражаються у зменшенні виробництва молока (у зв'язку зі зменшенням поголів'я тварин) та зниженні його якості. Можливими діями підприємства щодо усунення негативного впливу цієї групи факторів є участь у розробці програми розвитку тваринництва в Україні шляхом наукових розробок на підприємстві або за його сприяння та удосконалення системи управління якістю на підприємстві. Політичні фактори виявляються у відсутності стандартів на всі види молочної продукції, наявності великої кількості законодавчих актів з питань регулювання ринку молочної продукції. Було встановлено що географічні фактори є визначальними у зменшенні витрат на транспортування молочної сировини та, відповідно, у здешевленні продукції за рахунок концентрації постачальників сировини біля переробних підприємств. Це покращило налагодження логістичних зв'язків з постачальниками. А от вплив технологічних факторів є доволі неоднозначним: з одного боку — позитивним — є можливість удосконалити технологічний процес, з іншого — негативним — прогресує моральне старіння діючих технологій.

Дослідження показало, що одним із найважливіших факторів, що здійснює значний вплив на діяльність молокопереробних підприємств, є вплив конкурентного середовища: поява підприємств-конкурентів сприяє посиленню конкуренції. Загрозою при цьому є зменшення доходів, втрата ринків, і, в кінцевому результаті, — припинення діяльності підприємства. Задля збереження лідерських позицій та подальшого завоювання ринку, підприємства повинні здійснювати низку заходів, а саме: придбавати та використовувати високотехнологічне обладнання; формувати сировинні зони та створювати умови для забезпечення якості сировини; створювати стабільні мережі збуту; розробляти та виводити на ринок нові марки та продукти; залучати зовнішні інвестиції; вдаватися до сучасного маркетингу та реклами [2].

Всі ці фактори зовнішнього середовища свідчать про високу динаміку і варіантний характер змін, що відбуваються в ньому. Виникає потреба якомога точнішого прогнозування, оцінки і аналізу зовнішнього оточення фірми. Проте, оскільки зовнішнє середовище харчової промисловості є не надто рухливим, то це допомагає підприємствам молочної галузі заздалегідь встановити характер і силу можливих загроз, що дозволить виробляти і корегувати вибрану стратегію задля ефективного управління підприємством.

Література

1. Лопатовський В.Г. Аналіз зовнішнього середовища підприємства характерні риси та перспективи проведення / В.Г. Лопатовський // Вісник Хмельницького національного університету. — 2009. — Вип. 2. — С.179-184.
 2. Миронюк Т.І. Перспективні напрями діяльності підприємств молокопереробної галузі / Т.І. Миронюк // Економіка харчової промисловості. — 2014. — № 4 (8). — С. 13–16.
-